

Regionsudvalgets udtalelse om Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om en fællesskabsaktion vedrørende »Den Europæiske Kulturhovedstad« 2007-2019

(2006/C 115/12)

REGIONSUDVALGET HAR —

under henvisning til Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om *en fællesskabsaktion vedrørende »Den Europæiske Kulturhovedstad« 2007-2019* KOM(2005) 209 endelig — 2005/102 (COD),

under henvisning til Kommissionens beslutning af 30. maj 2005 om i overensstemmelse med EF-traktatens artikel 265, stk. 1, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse herom,

under henvisning til formandens beslutning af 25. juli 2005 om at henvise det forberedende arbejde til Underudvalget for Kultur og Uddannelse,

under henvisning til sin udtalelse om Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om et initiativ til fordel for arrangementet »Den Europæiske Kulturhovedstad« (CdR 448/97 fin) ⁽¹⁾,

under henvisning til sin udtalelse om forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om ændring af afgørelse 1419/1999/EF om *en fællesskabsaktion vedrørende »Den Europæiske Kulturhovedstad« 2005-2019* (CdR 393/2003 fin) ⁽²⁾,

under henvisning til sin udtalelse om Kulturen og de kulturelle forskelle og deres betydning for Europas fremtid (CdR 447/97 fin) ⁽³⁾,

under henvisning til udtalelsen (CdR 251/2005 rev. 1), som blev vedtaget af Underudvalget for Kultur og Uddannelse den 22. september 2005 med **Seamus Murray**, medlem af Meath County Council og Mid-East Regional Authority (IE/UEN-AE), som ordfører,

på sin 62. plenarforsamling den 16. og 17. november 2005 (mødet den 17. november) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse:

1. Regionsudvalgets synspunkter

Med hensyn til Den Europæiske Kulturhovedstad (European Capital of Culture — ECOC)

Regionsudvalget

1.1 **mener**, at ECOC-aktionen er et effektivt redskab til at fremvise, understøtte, berige og opleve europæiske og lokale kulturer, og er klar over, at udpegelsen af Den Europæiske Kulturhovedstad har meget positive virkninger for byer — ikke alene på det kulturelle plan, men også med hensyn til at skabe økonomiske og beskæftigelsesmæssige muligheder inden for turist-, fritids- og sportssektoren — og at den vil kunne fungere som katalysator for byfornyelse;

1.2 **erkender**, at ECOC-aktionen kan få en større effekt, hvis den udgør en integreret del af en bys langsigtede strategi for kulturel udvikling, og finder det vigtigt, at den fremmer mere

bæredygtige tilgange til kulturel udvikling. Regionsudvalget erkender endvidere, at aktionen i stigende grad antager en regional dimension, hvor byerne inddrager deres omegn i udformningen og gennemførelsen af deres kulturprogrammer;

1.3 **mener**, at ECOC-aktionens værdi og potentiale er blevet undervurderet, navnlig som følge af en ringe økonomisk støtte fra EU, manglende fokus på udvikling af aktionens europæiske dimension og på byers synliggørelse samt manglende støtte til byerne under forberedelsen og gennemførelsen af disses kulturprogrammer;

1.4 **er af den opfattelse**, at EU tidligere har forspildt chancen for at udnytte ECOC-initiativet til at fremme europæisk integration og identitet, når man tænker på initiativets store synlighed og brede kontakthorisont. Regionsudvalget mener, at ECOC-initiativet kan hjælpe borgerne med at identificere sig positivt med EU.

⁽¹⁾ EFT C 180 af 11.6.1998, s. 70.

⁽²⁾ EUT C 121 af 30.4.2004, s. 15.

⁽³⁾ EFT C 180 af 11.6.1998, s. 63.

Med hensyn til de foreslåede udvælgelses- og kontrolprocedurer

Regionsudvalget

1.5 **bifalder** Kommissionens forslag om reform af udvælgelsesproceduren for ECOC-aktionen og om tilvejebringelse af en kontrolprocedure for udvalgte byer under udarbejdelsen af disses kulturprogrammer;

1.6 **mener**, at Kommissionens forslag behandler mange af den nuværende udvælgelsesprocedures mangler, og er enig i, at den foreslåede tilgang udgør en god balance mellem behovet for at have en reel konkurrence mellem byerne, at styrke juryens rolle, at lægge større vægt på ECOC-aktionens europæiske dimension samt at anerkende medlemsstaternes bidrag og Rådets rolle i indstillings- og udvælgelsesprocessen;

1.7 **bifalder** og støtter følgende aspekter af den foreslåede udvælgelses- og kontrolprocedure:

- en tidligere udpegelse af den europæiske kulturhovedstad og forlængelse af den indledende fase, som byerne har til at udarbejde deres kulturprogram i
- skabelse af større klarhed for byerne ved at opdele kriterierne for kulturprogrammerne i to grupper, »den europæiske dimension« og »byen og borgerne«, samt opstille mål for hver af disse grupper
- større gennemsigtighed i udvælgelsesprocessen med vægt på den europæiske merværdi i denne proces
- indførelse af et konkurrenceelement som incitament og inspiration for de udvalgte byer til at øge kvaliteten og det kunstneriske aspekt af deres kulturprogrammer
- regelmæssig kontakt mellem de udvalgte byer og kontroludvalget med henblik på at følge udviklingen, yde vejledning og tage fat i eventuelle problemer på et tidligt stadium i forberedelsesfasen;

1.8 **opfordrer** Kommissionen til fuldt ud at tilgodese den centrale rolle, som byerne vil få under udvælgelses- og kontrolprocessen, og mener i den henseende, at forslaget i dets nuværende form både er uklart og præskriptivt, og at det skaber usikkerhed for de byer, som ønsker at være værter for ECOC-aktionen;

1.9 **har** nogle betænkeligheder med hensyn til følgende aspekter af den foreslåede udvælgelses- og kontrolprocedure:

- den byrde, der pålægges de udpegede byer i forbindelse med udfærdigelsen af midtvejs-, kontrol- og evalueringsrapporter. Denne byrde kan vise sig at stå i et urimeligt forhold til EU's meget begrænsede økonomiske bidrag til byernes samlede budget til ECOC-aktionen og kan især blive et problem for de mindre byer, der måtte ønske at være værter for ECOC-aktionen

— kontroludvalgets evne til på grundlag af de hidtidige erfaringer at yde byerne ekspertbistand til udarbejdelsen af deres programmer og videreformidle praktiske erfaringer med gennemførelsen af ECOC-aktionen

— den mulighed for forsinkelse, som stadig foreligger i den nye udvælgelsesprocedure, navnlig mellem medlemsstatens indstilling af en by og Rådets endelige udpegelse;

1.10 **mener**, at der er behov for yderligere præciseringer af en række aspekter af den foreslåede udvælgelses- og kontrolprocedure, navnlig:

— definitionen af de »uafhængige eksperter«, som EU-institutionerne skal udpege til juryen og kontroludvalget og virkningerne af denne på institutionernes indstillinger

— proceduren for tildeling af prisen (som fastsat i artikel 11) til de udpegede byer, som efterkommer juryens og kontroludvalgets kriterier og henstillinger;

1.11 **bakker op om** juryens sammensætning (som fastsat i artikel 5) med 13 medlemmer, hvoraf de 7 kommer fra EU-institutionerne, og 6 er indstillet af de berørte medlemsstater. Regionsudvalget anmoder dog om, at medlemsstaterne indstiller en kandidat fra den relevante nationale sammenslutning, der repræsenterer det lokale og/eller kommunale styre;

1.12 **bifalder** kriterierne om, at der skal være sammenhæng mellem de to udpegede byers programmer, hvilket Regionsudvalget har slået til lyd for i sin tidligere udtalelse (CdR 393/2003 fin), og mener, at kontroludvalget skal spille en central rolle i sikringen af, at denne synergi udvikles i programforberedelsesfasen;

1.13 **insisterer på**, at alle medlemsstater behandles lige i ECOC-initiativet, uanset datoen for deres tiltrædelse. Regionsudvalget beklager, at Kommissionen på ny har forsømt at tage højde for yderligere udvidelser af EU, og anmoder Kommissionen om at afklare situationen for de lande, der i øjeblikket forhandler om EU-medlemskab.

Med hensyn til finansiering af og støtte til aktionen Den Europæiske Kulturhovedstad

Regionsudvalget

1.14 **bifalder** forslaget i Kultur 2007-programmet om en tredobling af fællesskabets bidrag til kulturhovedstæderne sammenlignet med det nuværende program, da udvalget mener, at dette vil øge synligheden af EU's engagement, ligge på linje med den fornyede vægt på den europæiske dimension af byernes kulturprogrammer og bidrage til en bedre imødekommelse af de udpegede byers forventninger;

1.15 **advarer** mod enhver form for nedskæringer i det budget, der er afsat til aktionen Den Europæiske Kulturhovedstad inden for rammerne af Kultur 2007-programmet, i de igangværende forhandlinger om de finansielle overslag for perioden 2007-2013;

1.16 **mener**, at Kommissionen omgående bør præcisere sit forslag til, hvordan den vil yde økonomisk støtte til de udpegede byer i form af en »pris«, og redegøre for de potentielle fordele ved en sådan procedure for disse byer. Udvalget beder desuden Kommissionen om at anvende en anden benævnelse end »pris« for en sådan støtte, da der ved pris forstås en belønning eller æren for at have vundet en konkurrence i modsætning til en betaling, som opnås ved opfyldelse af visse programkriterier;

1.17 **udtrykker bekymring** over de store forsinkelser, som byerne ofte oplever med hensyn til Kommissionens betalinger til Den Europæiske Kulturhovedstad, hvor byerne ikke modtager nogen midler af betydning før udgangen af året for deres udpegelse;

1.18 **ser gerne** yderligere forslag til, hvordan Kommissionen ellers kunne støtte og bistå de udpegede byer i tilrettelæggelsen og gennemførelsen af deres kulturprogrammer;

1.19 **ser** desuden **gerne**, at Kommissionen hjælper byerne — efter udløbet af året for deres udpegelse — med at sikre, at ECOC-aktionens effekt strækkes over en længere periode og at der er en kulturarv i byen. Kontroludvalget kunne her bidrage til at sikre, at aktionens bæredygtighed i kultursektoren indarbejdes i byernes programmer, hvilket ville kunne fremmes ved hjælp af økonomisk støtte fra EU.

Med hensyn til inddragelsen af tredjelande

Regionsudvalget

1.20 **bakker op om** Kommissionens generelle forslag vedrørende inddragelsen af tredjelande i ECOC-aktionen gennem en genoptagelse af initiativet »Kulturmåned«, men er imod forslaget om udpegelse af en europæisk kulturhovedstad fra et tredjeland. Udvalget ser dog gerne en præcisering af finansieringen af initiativet »Kulturmåned« på EU-plan;

1.21 **mener**, at der bør være synergi mellem den udpegede kulturhovedstad og værtsbyerne (hvoraf der skal være mindst to) for initiativet »Kulturmåned«, idet der hovedsagelig skal fokuseres på et grænseoverskridende og tværregionalt kultursamarbejde. Disse foranstaltninger og tilknytningen til initiativet »Kulturmåned« bør udgøre et centralt element i ECOC-kulturprogrammerne, da en sådan tilgang efter Regionsudvalgets opfattelse ville styrke ECOC-aktionens europæiske dimension;

1.22 **mener** derfor, at forslaget om den fremtidige inddragelse af tredjelande burde være blevet udarbejdet i tilknytning til det nuværende forslag om ECOC-aktionen, således at udpegelsen af Den Europæiske Kulturhovedstad og initiativet »Kulturmåned« sker samtidig.

Med hensyn til inddragelsen af Regionsudvalget

Regionsudvalget

1.23 **vil fortsat være** stærkt engageret i ECOC-aktionen og er villig til at fortsætte som et aktivt medlem i udvælgelses- og kontrolprocessen som foreslået af Kommissionen;

1.24 **så gerne** formuleringen vedrørende indstillingen af medlemmer til juryen (som fastsat i artikel 5) præciseret med henblik på at sikre, at et af Regionsudvalgets valgte medlemmer fortsat vil repræsentere udvalget under kontrolprocessen. Regionsudvalget vil ligeledes gerne fortsætte sin praksis med at indstille en personlig suppleant for derved at bevare sin aktive deltagelse i de tilfælde, hvor dets repræsentant i juryen ikke kan deltage i møderne.

2. Regionsudvalgets henstillinger

Med hensyn til den foreslåede udvælgelses- og kontrolprocedure

Regionsudvalget

2.1 **henstiller**, at byerne anvender ECOC-aktionen som led i en langsigtet strategi for kulturudvikling med henblik på at fremme mere bæredygtige tilgange til kulturudvikling og øge ECOC-aktionens gennemslagskraft i byerne;

2.2 **anmoder** Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om at begrænse eventuelle forsinkelser mellem medlemsstaternes indstilling af byer og Rådets udpegelse så meget som muligt for derved at give byerne mest mulig tid til programtilrettelæggelsen;

2.3 **anmoder** dog om, at medlemsstaterne indstiller en kandidat fra den relevante nationale sammenslutning, der repræsenterer det lokale og/eller kommunale styre, som en af sine seks kandidater til ECOC's jury.

Med hensyn til støtte til aktionen Den Europæiske Kulturhovedstad

Regionsudvalget

2.4 **anmoder** Kommissionen om at reducere den administrative byrde, som pålægges de udpegede byer under forberedelsesprocessen i forbindelse med gennemførelsen af de nye kontrolordninger;

2.5 **slår til lyd for**, at de udpegede byer i god tid forud for gennemførelsen af deres programmer informeres om omfanget af den økonomiske støtte, de vil modtage fra EU til planlægningen. Udvalget er tilfreds med Kommissionens planer om at tildele de byer, der opfylder kriterierne, en »pris«, seks måneder inden året for deres udpegelse begynder, men ønsker flere oplysninger om, hvordan og på hvilke betingelser »prisen« vil blive tildelt;

2.6 **anmoder** om, at Kommissionen straks strømliner procedurerne for anvendelse af midler og fremskynder udbetalingen af disse midler til kulturhovedstæderne;

2.7 **anmoder om**, at Kommissionen som led i kontrolprocessen giver de udpegede byer mulighed for at få direkte adgang til praktiske erfaringer og ekspertise, ved at der ydes støtte til etableringen af en vejledningstjeneste. Denne tjeneste bør tilgodese og skræddersyes efter byernes behov samt supplere enhver oplysning, der gives til byerne via Kommissionens web-sted. Den kunne tilbydes enten:

- a) ved at give byerne adgang til en gruppe mentorer, herunder vejledere og tekniske eksperter fra byer, der tidligere har været værter for kulturhovedstadsprogrammer, eller
- b) ved at give nettet af europæiske kulturhovedstæder og kultur måneder en saltvandsindsprøjtning, så det kan fremme denne erfaringsudveksling og fungere som en støttetjeneste for nyudpegede byer;

2.8 **opfordrer** Kommissionen til at udarbejde yderligere forslag til, hvordan den ellers kunne støtte og bistå de udpegede byer i tilrettelæggelsen og gennemførelsen af deres kulturprogrammer, navnlig i form af:

- a) direkte hjælp til byerne til markedsføringsaktiviteter, videreformidling af kampagnemateriale og større synlighed af ECOC-aktionen,

- b) forberedende vejledning om, hvordan byerne kan opfylde de omfattende evaluerings- og kontrolkrav;

2.9 **anmoder** Kommissionen om at yde økonomisk og andre former for støtte til byerne efter udløbet af året for deres udpegelse med henblik på at sikre, at ECOC-aktionens effekt strækkes over en længere periode, og at der er en kulturarv i byen;

Med hensyn til en bredere inddragelse i aktionen Den Europæiske Kulturhovedstad

Regionsudvalget

2.10 **anmoder** Kommissionen om omgående at skabe større klarhed omkring yderligere udvidelser af EU i bestemmelserne vedrørende ECOC-aktionen;

2.11 **henstiller**, at to byer fra tredjelande bliver værter for initiativet »Kultur måneden«, og at udpegelsen af disse sker samtidig med udpegelsen af Den Europæiske Kulturby for derved at give mulighed for udvikling af synergi mellem dem på et tidligt tidspunkt i forberedelserne og for at styrke den europæiske dimension af ECOC-aktionens kulturprogrammer.

Med hensyn til inddragelsen af Regionsudvalget

Regionsudvalget

2.12 **fremhæver**, at dets repræsentant i juryen fortsat skal være et af dets valgte medlemmer, hvilket hidtil har været almen praksis, og anmoder for at fremme den interne koordinering om, at denne repræsentant bliver udpeget for to år i stedet for tre.

Henstilling 1

Artikel 5, stk. 3

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
To jurymedlemmer udnævnes af Europa-Parlamentet, to af Rådet, to af Kommissionen og en af Regionsudvalget.	To jurymedlemmer udnævnes af Europa-Parlamentet, to af Rådet, to af Kommissionen og en af Regionsudvalget.
Disse jurymedlemmer skal være uafhængige eksperter uden interessekonflikter og have dybtgående erfaring og ekspertise inden for kultursektoren, vedrørende den kulturelle udvikling i byer eller afholdelse af aktionen Den Europæiske Kulturhovedstad.	Disse jurymedlemmer skal være <u>ledende uafhængige eksperter aktører</u> uden interessekonflikter og have dybtgående erfaring og ekspertise inden for kultursektoren, vedrørende den kulturelle udvikling i byer eller afholdelse af aktionen Den Europæiske Kulturhovedstad.
Uanset første afsnit vil der i det første år, hvor denne afgørelse er trådt i kraft, blive udpeget to eksperter af Kommissionen for et år, to af Europa-Parlamentet for to år, to af Rådet for tre år og en af Regionsudvalget for tre år.	Uanset første afsnit vil der i det første år, hvor denne afgørelse er trådt i kraft, blive udpeget to <u>medlemmer eksperter</u> af Kommissionen for et år, to af Europa-Parlamentet for to år, to af Rådet for tre år og en af Regionsudvalget for <u>to</u> ~~tre~~ år.

2.13 **anmoder om**, at forslaget til afgørelse bekræfter Regionsudvalgets rolle i kontroludvalget, og at dette udvalg vil komme til at spille en vigtig rolle i sikringen af, at synergien mellem de udpegede byers kulturprogrammer bliver udviklet i programmets forberedelsesfase.

Henstilling 2

Artikel 9, stk. 2

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
<p>Senest 24 måneder inden aktionen skal starte, indkalder Kommissionen de syv eksperter, som er udnævnt af Europa Parlamentet, Rådet, Kommissionen og Regionsudvalget, til et møde med de ansvarlige myndigheder for gennemførelsen af programmerne for de byer, der er udpeget til europæiske kulturhovedstæder.</p> <p>Herefter udgør disse eksperter et »kontroludvalg«.</p> <p>De mødes for at evaluere forberedelserne af aktionen, især med hensyn til programmernes europæiske merværdi.</p>	<p>Senest 24 måneder inden aktionen skal starte, indkalder Kommissionen de syv <u>medlemmer eksperter</u>, som er udnævnt af Europa-Parlamentet, Rådet, Kommissionen og <u>Regionsudvalget</u>, til et møde med de ansvarlige myndigheder for gennemførelsen af programmerne for de byer, der er udpeget til europæiske kulturhovedstæder.</p> <p>Herefter vil ~~udgør~~ disse ~~eksperter~~ <u>medlemmer udgøre</u> et »kontroludvalg«.</p> <p>De mødes for at evaluere forberedelserne af aktionen, især med hensyn til <u>den europæiske merværdi og synergien mellem de to byers programmernes europæiske merværdi</u>.</p>

Bruxelles, den 17. november 2005

Peter STRAUB
Formand for
Regionsudvalget